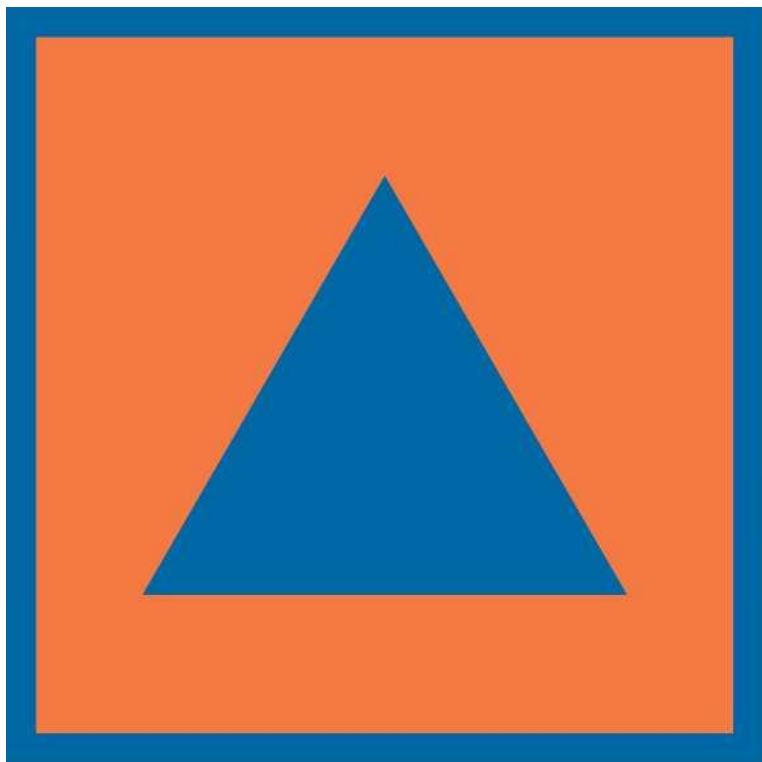

Vilniaus m. savivaldybės
kolektyvinės apsaugos statiniai
(KAS) ir priedangos

2024 m.

KAS KOLEKTYVINĖS APSAUGOS STATINYS

Kolektyvinės apsaugos statiniai yra pažymėti specialiuoju ženklu. Tai lygiakraštis mėlynas trikampis oranžinio fono kvadrato, apibrėžtame mėlynos spalvos rėmeliu. Šis ženklas ant pastato reiškia, kad šis statinys yra parinktas kaip galimas kolektyvinės apsaugos statinys ir esant poreikiui bus greitai pritaikytas laikinam gyventojų prieglobsčiui.

KAS - Tai statinys, skirtas laikinam gyventojų prieglobsčiui, apsaugantis gyventojus nuo žalingo aplinkos poveikio bei suteikiantis apsaugą ekstremaliųjų situacijų ar karo metu. Dažniausiai tokie pastatai yra mokyklos, gimnazijos, kultūros centrai, sporto salės ar požeminės parkavimo aikštelės. Ekstremaliųjų situacijų metu šiuos pastatus galima laikinai ir greitai pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.

Dažnai kolektyvinės apsaugos statiniai yra painiojami su slėptuvėmis.

Slėptuvės - tai specialiosios paskirties statiniai arba specialiai įrengtos ir apsaugotos nuo išorės kenksmingo poveikio patalpos. Slėptuvės skirtos tiems institucijų darbuotojams, kurie ekstremaliųjų situacijų metu priima gyvybiškai svarbius sprendimus, valdo susidariusias ekstremaliąsias situacijas bei organizuoja įvykusių nelaimių padarinių šalinimo darbus.

- ▶ Kolektyvinius apsaugos statinius parenka savivaldybių administracijos.
- ▶ Kolektyvinių apsaugos statinių skaičius tiesiogiai priklauso nuo savivaldybės gyventojų skaičiaus, todėl didesniuose miestuose jų bus daugiau, o mažesniuose mažiau.
- ▶ Lietuvos pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms svetainėje www.lt72.lt rasite žemėlapi, kuriame pavaizduota, kur konkrečiai savivaldybėse yra numatyti kolektyvinės apsaugos statiniai.

Priedangos

Priedanga – pastatas, patalpa, inžinerinis statinys ar kitas objektas, skirtas trumpalaikiai (iki kelių valandų) apsaugai slepiantis, kai yra pavojus gyventojų gyvybei ar sveikatai.

- Priedanga skirta trumpalaikiai (iki kelių valandų) apsaugai kilus oro pavojui, nuo tiesioginio ir netiesioginio apšaudymo grėsmės karinės agresijos metu (nuo netiesioginių atakų iš orlaivių, raketų, artilerijos ugnies, nuo skeveldrų, nuolaužų, sprogimo smūgio bangų, atsitiktinių kulku).
- Išgirdus civilinės saugos signalą „Oro pavojus“, gyventojams rekomenduojama kuo skubiau susirasti specialiuoju ženklu pažymėtą artimiausią priedangą arba daubą, griovį, požeminę pėsčiųjų perėją, tunelį, rūšį ir ten pasislėpti.
- Priedangai tinkamos gyvenamųjų daugiabučių, visuomeninės, laisvalaikio, pramogų ir kt. paskirties statinių ar atskirai įrengtos požeminės automobilių stovėjimo aikštelės, garažai, rūšiai, technologiniai, transporto ir pėsčiųjų tuneliai, įmonių, sporto įstaigų sanitarinės buitinės patalpos (rūbinė, dušas, rūšys ir pan.), nedegių medžiagų sandėliai ir kt.

Siekiant maksimalaus gyventojų saugumo, parenkant priedangas, atsižvelgiama į:

- ▶ konstrukcijas, teikiant pirmenybę pastato, patalpos, inžinerinio statinio ar kito objekto tvirtoms (betoninėms, monolitinėms) konstrukcijoms;
- ▶ sandarumą, pirmenybę teikiant pastate, patalpoje, inžineriniame statinyje ar kitame objekte esantiems rūšiams, pusrūšiams, cokoliniams aukštams su mažesniu ertmių (langų, durų, vėdinimo šachtų) plotu, įvertinant galimybę greitai užsandarinti esamas angas (smėlio ar grunto pripildytais maišais, skydais ar kitomis priemonėmis);
- ▶ patalpos, inžinerinio statinio ar kito objekto vietą pastate, teikiant pirmenybę vidinėms pastato patalpoms; netinkamos tos patalpos, kurios ribojasi su sprogiomis ar gaisringomis gamybinėmis, sandėliavimo patalpomis ar per kurias nutiesti magistraliniai dujų, garų, perkaitinto vandens ar suslėgtojo oro tinklai;
- ▶ galimybę saugiai pasišalinti, teikiant pirmenybę pastatui, patalpai, inžineriniam statiniui ar kitam objektui, turinčiam du ir daugiau išėjimų, sugriuvus pačiam pastatui, patalpai, inžineriniam statiniui ar kitam objektui ar sugriuvus virš jo ir (ar) šalia esančiam kitam pastatui, patalpai, inžineriniam statiniui ar objektui;

- ▶ padidėjusį sprogimo ar gaisro pavojų; pastatas, patalpa, inžinerinis statinys ar kitas objektas yra netinkamas, kai jis pagal jame esančių medžiagų kiekį, sproglių ir pavojingų medžiagų savybes, gamybos technologinių procesų ypatumus priskiriamas A_{sg}, B_{sg}, C_g gaisringumo kategorijoms;
- ▶ talpumą, teikiant pirmenybę pastatui, patalpai, inžineriniam statiniui ar kitam objektui, tinkamam apsaugoti 50 ir daugiau gyventojų;
- ▶ pastato, patalpos, inžinerinio statinio ar kito objekto vietą, pirmenybę teikiant tankiai apgyvendintoms teritorijoms ir galimybei gyventojams pasiekti priedangą per trumpą laiką;
- ▶ prieinamumą neįgaliesiems, pirmenybę teikiant pastatui, patalpai, inžineriniam statiniui ar kitam objektui, atitinkančiam teisės aktuose nustatytus prieinamumo reikalavimus galimybei pritaikyti neįgaliųjų poreikiams.
- ▶ Priedanga rekomenduojama parinkti gyvenamųjų daugiabučių, visuomeninės, laisvalaikio, pramogų ir kt. paskirties statinių ar atskirai įrengtose požeminėse automobilių stovėjimo aikštelėse, garažuose, rūsiuose; technologiniuose, transporto ir pėsčiųjų tuneliuose; įmonių, sporto įstaigų sanitarinėse buitinėse patalpose (rūbinėje, duše, prausykloje, rūsyje ir pan.); nedegių medžiagų sandėliuose ir kt.

Jei priedanga parinkta jau esamame kolektyvinės apsaugos statinyje, pastatas, patalpa, inžinerinis statinys ar kitas objektas pažymimas specialiuoju ženklu, šalia paliekant jau esamą kolektyvinės apsaugos statinio specialųjį ženklą.

Priedangos įstaigose

Mobilios priedangos

Gyventojų priedangos

1